

Jektheia, Nord-Trøndelag

Tematisk konfliktvurdering for vindkraft - tema Miljø og kulturminner

Skjema melding, 26.03.08

Prosjekt	Jektheia	Kommune	Namdalseid	Fylke	Nord-Trøndelag
Utbygger	Agder Energi Produksjon AS	Antall møller	50	Planområde	Ca. 20 km ²
Produksjon	400 GWh	Størrelse møller		Annet	

Konflikt- beskrivelse tema miljø og kulturminner	Anlegget grenser til leveområder for flere rødlistearter og et naturreservat samt spredte lokaliteter av spesielle naturtyper. Inngrepsfrie naturområder vil gå tapt og et viktig friluftsområde vil bli berørt. Området er å betrakte som et samisk kulturlandskap og tiltak kan komme i direkte og indirekte konflikt med samiske kulturminner. Anlegget kan også komme i indirekte konflikt med dragseidet over Namdalseid.	Konflikt- kategori for tema Miljø og kulturminner	D
---	---	--	----------

Undertema	Naturmiljø	Kulturminner og kulturmiljø	Landskap
Foreløpig verdi	Området er et mye brukt friluftsområde med lett tilgjengelige turområder og jakt- og fiskemuligheter. Det er lokalisert yngleområder for kongeørn, hønehawk og fjellvåk nær det meldte anlegget. Planområdet grenser også til Øyenskvallen naturreservat. Det er også registrert mindre lokaliteter av viktige/svært viktige naturtyper med ulike rødlistearter av lav. Anlegget er planlagt innenfor et INON sone 1 område, men vil også berøre sone 2.	I det feltet som er avsatt til alternativ adkomstvei finnes det en registrering på Finnburhaugen. Hva som er dokumentert er noe uklart. Stedsnavnet indikerer imidlertid at det her kan ha stått et kjøttbur på høye stolper, hvor det ble oppbevart mat som ikke rovdyr kunne nå opp til. Nordvest for Finnburhaugen og ved Damhaugen er det registrert to samiske boplasser. Disse ligger på utsiden av det aktuelle planområdet. Fra informanter kjenner man til at områdene rundt Altvatnet, Altskardet, Rapheia og Jektheia har vært sentrale i reindriftssammenheng. I området er det også kjent trekkveier for rein. Samlet sett vitner dette om at et mye brukt samisk kulturlandskap ligger innenfor vindkraftanlegget med tilhørende veier. Det finnes spredte forekomster av løsmasser rundt enkelte vann. Dette kan innebære et visst potensial for steinalderboplasser. Gravhaugen og Gravhaugmyra ligger litt vest for Altvatnet. Her er det verken oppført registreringer i Sametingets registre eller i Askeladden. Hvis dette området kommer innenfor det visuelle influensområdet til vindkraftanlegget kan det være aktuelt å avklare om det kan være fangstanlegg for rein her som vindkraftanlegget kan komme i indirekte konflikt med. Det er en konsentrasjon av arkeologiske registreringer i Namdalseid-området. Dette er et gammelt dragseid, der en kunne dra båtene fra Hjellbotn innerst i Beitstadfjorden og over til fjorden Løgnin, og slik unngå den værharde strekningen på utsiden av Fosen. Det er registrert flere titalls gravhauger, i tillegg til enkelte gravrøyser, hustufter, boplasser og andre typer automatisk freda kulturminner langs dette eidet. Disse registreringene kan komme innenfor det visuelle influensområdet til vindkraftanlegget på Storsnøheia. Dragseidet med tilhørende kulturminner er av stor regional interesse. Jektheia vindkraftanlegg vil ha høy prioritet for nærmere undersøkelser.	Del av landskapsregion 15 <i>Lågfjellet i Sør-Norge</i> , underregion 38 <i>Fosenfjella</i> , samt 25 <i>Fjordbygdene på Møre og i Trøndelag</i> , underregion 8 <i>Namsfjorden</i> . Lågfjellslandskapet representerer snaufjellslandskap over tregrensa med store, treløse vidder, heier og lågfjellsdaler, mens fjordbygdlandskapet er en del av et fjordsystem med kort fjordløp og middels lave sider med fjellformer av åser, hei og vidder. Området ligger i utkanten av et større sammenhengende landskap av stor nasjonal/regional verdi (Fylkesdelplan for vindkraft S-T).
Foreløpige konflikter	Mulig konflikt med kongeørn. Hønehawk og fjellvåk samt tilgrensende og nærliggende verneområder. Det er også meldt oppstart av en verneplan som vil medføre en utvidelse av verneområdet Øyenskvallen naturreservat og inn i det samme området som det planlagte vindkraftanlegget. Anlegget vil også medføre et bortfall av INON sone 1 og 2 samt at viktige og lett tilgjengelige friluftsområder vil bli berørt.	Indirekte og også muligens direkte konflikt med samiske kulturminner. Indirekte konflikt med dragseidet over Namdalseid.	Deler av det planlagte anlegget vil bli liggende i et fremtredende fjellparti og vil bli godt synlig fra fjorden, fra bebyggelse og riksvei 17.
Foreløpig konfliktkategori	D-E	C-D	D-C
Prosjektendring/ avbøtende tiltak	Anlegget og veiatkomst bør justeres slik at det ikke berører den foreslåtte utvidelsen av verneområdet.	Plassering av turbinene slik at den indirekte konflikten med samiske kulturminner reduseres.	
Mulig konfliktkategori etter endring			
Opplysninger om overlappende influensområde med andre vindkraftverk	Vindkraftanlegget vil få et overlappende influensområde med det planlagte anlegget på Jektheia/Øyenskvallen samt en sannsynlig overlapping med planlagte anlegg på Breivikfjellet, Beingårdsheia og Mefossheia. Sumvirkningene kan bli store både for det samiske kulturlandskapet knyttet til Altvatnet, Altskardet, Rapheia og Jektheia og for dragseidet over Namdalseid.		
Kunnskapsgrunnlag	Meldingen inneholder svært lite informasjon ut over det som ligger i	Svært begrenset kunnskap foreligger fra selve planområdet. Enkelte registreringer er	

	INON og naturbase. Vedlagte kart er utydelige og det mangler et oversiktskart som viser anleggets plassering innenfor et større område.	kjent fra det antatte influensområdet til anlegget.	
På hvilken måte kan ny kunnskap endre konflikt-kategori?	Det må påberegnes feltundersøkelser i forbindelse med rødlistearter i området og nærmere utredning i forbindelse med verneområder. Områdets og tilgrensende områders betydning for friluftsliv, bør kartlegges og inkludere alternative områder for dagens brukere.	Feltundersøkelser må til for å avklare om det kan forventes konflikt med kulturminner eller kulturmiljø. Ettersom kunnskapsgrunnlaget er svært begrenset, vil økt kunnskap kunne øke konflikten hvis det registreres kulturminner i området.	